

Frederico Garcia Lorca

- Őirler -

Yayın Tarihi:

9.4.2004

Yayınlayan:

Antoloji.Com Kültür ve Sanat

Yasal Uyarı: Bu ekitap, bilgisayarınıza indirip kayıt etmeniz ve ticari olmayan kişisel kullanımınız için yayınlanmaktadır. Őiirlerin kopyalanması, gerçek veya elektronik ortamlarda yayınlanması, dağıtılması Türkiye Cumhuriyeti yasaları ve uluslararası yasalarla korunmaktadır ve telif hakları temsilcisinin önceden yazılı iznini gerektirir. Bu doküman Antoloji.Com tarafından yayınlanmıştır. Antoloji.Com tüm bölümleriyle, Fikir ve Sanat Eserleri Yasası'na %100 uygun olarak yayın yapmaktadır.

Ağız-Kaside

Ağız-Kaside

Kapadım balkonumu
duymak istemiyorum ağıtı
ama yalnız ağıt var
gri duvarlar ardında

Çok az melek var şarkı söyleyen
çok az köpek var havlayan
bin keman bir avuca sığıyor;
Ama ağıt koskoca bir köpek,
ağıt koskoca bir melek,
ağıt koskoca bir keman,
gözyaşı ağızını tikiyor rüzgarın
duyulmaz başka bir şey
ağıttan

Frederico Garcia Lorca

Akşamın Ninnisi

Ninni söylüyor akşam,
portakallara.

Kız kardeşim şarkı söylüyor:
Dünya bir portakaldır.

Ay ağlıyarak diyor:
Bir portakal olmak istiyorum.

Olamaz kızım,
pembeleşsen de.

Olamaz dönsen bile
küçücük bir limona.
Yazık!

Frederico Garcia Lorca

Ayağı Karıncalı

Yalnız bir kadın sanmıştım önce
Oysa kocasını aldatan biri
Irmağın orda buluştuk
Gece Santiago gecesi

Işıklar sönüp birer birer
Yanmaya durunca ateşböcekleri,
Son birikintisinde şehrin
Dokundum uykulu memelerine

Türkölü çiçeklerin dalları gibi
Göğsü gözlerime açılıverdi
Ve oniki hançerin bir kerede
Yırttığı ipek gibi sinirli

Hışırtısı kulaklarımda
Kolalanmış eteklerinin.
Işıksız tepeleri ağaçların
Yollar boyunca kocaman kocaman

Ve ufuk köpeklerin ufku
Irmaktan ötelere havlıyordu.
Ne varsa üstünden atlayıp geçtik
Böğürtlenler, dikenler, karaçalılar.

Saçındaki topuzun yere yatınca
Yumuşak toprakta açtığı çukur,
Ben boyunbağımı attığım zaman
Çözüşü onun da düğmelerini

Sıra silahlı kemerime gelince
Sıyrılışı giysilerinden art arda,
Sümbüllerin mi kurbağaların mı
Olamaz hiçbirinin böyle bir teni,
Ne de billurun ayışığında
Sunabildiği var bu ışıltıyı

Kalçaları altımda kaçışıyordu
Hani ürkmüş balıklar gibi
Bir yanı tutuşmuş ateş çemberi
Bir yanı buza kesmiş, sepserin,

O gece dörtnala gördüm kendimi
Sedeften küçük bir taya binmişim
Gördüm, ne dizgin ne de üzengi
At koşturuşlarımda en güzelini.

Neler anlattı sevişirken
Ama söyleyemem erkeğim ben
Hem böyle ağzı sıkı görünmemi
Aydınlık akıl da istiyor zaten

Frederico Garcia Lorca

Deniz Suyu Türküsü

Deniz
gülümsüyor uzaktan.
Dişleri köpükten,
dudakları gök.

'Ne satarsın, deli kız
rüzgarda memelerin? '

'Suyunu denizlerin, yiğit,
suyunu denizlerin.'

'Ne taşıyorsın kara oğlan,
kanınla karıştırıp? '

'Suyunu denizlerin, yiğit,
suyunu denizlerin.'

'Bu tuzlu gözyaşları, ana,
nerden gelirler? '

'Ağlarım suyunu denizlerin, yiğit,
suyunu denizlerin.'

'Bu derin sızı, gönül,
nerden doğdu oy? '

'Ne acıymış, ne acı
suları denizlerin''

Deniz
gülümsüyor uzaktan.
Dişleri köpükten,
dudakları gök.

Frederico Garcia Lorca

Giden Can

Ne boğa tanır seni ne incir ağacı,
Ne evindeki atlar ne karıncalar
Ne çocuk tanır seni ne de ikindi
Ölüsün çünkü, dirileceğin de yok

Taşın sırtı da seni tanımaz artık,
İçinde düşündüğün kara atlas da.
Dilsiz anıların da tanımaz seni,
Ölüsün çünkü, dirileceğin de yok.

Deniz kabuklarıyla geldiğinde güz,
Sis üzümleriyle, dağ öbekleriyle,
Gözlerine hiç kimse bakmak istemez,
Ölüsün çünkü, dirileceğin de yok.

Ölüsün çünkü, dirileceğin de yok.
Yeryüzünün bütün ölüleri gibi,
Unutulmuş bütün ölüler gibi
Sönmüş bir köpekler yığını içinde.

Yok tanıyan seni.Yok.Seni söylüyorum bense.
Yüzünü inceliğini söylüyorum sonraya.
Anlayışının o yüce, yetkin üstünlüğünü
İştahını ölüme, ağızdaki tada onun.
Senin o yiğitçe sevincini saran kederi

Doğmasına çok zaman ister, gün olur doğarsa,
Öyle zengin serüvenli, parlak Endülüslü'nün.
İnleyen sözlerle söylüyorum inceliğini
Anarak acı bir yeli zeytin ağaçlarında

Çev: Said Maden

Frederico Garcia Lorca

Issızlık

Dinle ocuğum issızlığı.
Dalgalanan issızlığı,
vadilerin kaydığı issızlığı,
yankıların olduğu issızlığı,
alınları toprağa eğilten issızlığı.

Lorca

Frederico Garcia Lorca

OZAN ve ÖLÜM

(Şiir 'Cinayet Gırnata'da işlendi' üçlemesinin 2. şiiridir)

Ölümlle başbaşa yürürken görüldü o
Korkmadan tırpanından
-Gene de kuleden kuleye güneş
Çekiçler örsde.
örsde,
demirci ocaklarının örsünde.
Konuşuyordu Federico
Okşayarak, ölümlle.Ölüm dinliyordu onu.
'Daha dün mısralarımda canyoldaşım,
Kuru avuçların şaklıyordu senin
Daha dün mısralarımda,
Daha dün kırağını verdin şarkıma
Ve ağlatı'ma gümüş tırpanının keskinliğini,
Seni şakiyacağım, sende artık kalmayan eti,
olmayan gözlerini,
Rüzgarın dağıttığı saçlarını şakiyacağım
O öpülen kırmızı dudaklarını..
Ölüm, güzel çingenem, ölümümsün dün de bu gün de,
Ah! Ne kadar rahatım seninle başbaşa,
İçime çekerken Gırnata'nın havasını,
Benim Gırnata'mın! '

Frederico Garcia Lorca

Serüven Düştüğün Bir Salyangozun Başına Gelenler

Bir çocuksu tatlılık
almış sakin sabahı
Ağaçlar da geriyor
toprağa kollarını.
Bir titrek buğu
örtüyor ekinleri,
ve örümcekler geriyor
ipekten yollarını,
-sarıyor yol izleri
göğün parlak camını-
Kavaklı yolda
bir pınar durmuş şarkıya
şarkısı otların arasında.
Ve patikanın sakin
efendisi salyangoz
saf ve kendi halinde
çevresini süzmede.

Değerbilir ve
yiğit kıldı onu
doğallık içindeki bu ilahi sessizlik,
unutup dertlerini
bir gün babaocağının
istedi görmek
sonunu patikanın.

Yola revan olur menzile doğru
ısrırganlı, sarmaşıklı
bir ormanda. Derken yaşlı mı yaşlı
iki dişi kurbağaya rastgelir;
hanımlar güneşlenmektedir
ortalık yerde
sıkıntılı, hastalıklı.

Şu yeni şarkılar da...
diye biri homurdanmakta,
bi şeye benzemezler.
Boş geç hepsini, der
yaralı ve handiyse körleşmiş
öbür kurbağa doğrulayıp berikini:
Ben gençken sanırdım ki,
eninde sonunda Tanrı
duyacak şarkımızı
ve eriyecek yüreği.
Ya benim görmüş geçirmişliğim,
öyle ya bunca yaşadım ben,
inancım sarsıldı bir kere,
şarkı söylemiyorum nice...

Kurbağalar sızlanıp
dileniyorlardı bir sadakacık
otları yara yara

burnu havada geçen
bir kurbağa gençten

Gölgeli orman önünde
bizim ürkek salyangoz,
haykırmak ister, nafiie.
Kurbağalarsa iki adım ötede...

Bu bir kelebek mi?
der handiyse kör olanı..
İki boynuzcuğu var,
diye yanıtlar öbürü.
Salyangoz bu.Nerden,
a salyangoz, hangi diyardan?

Evden geliyorum, ama
abucak dönsem iyi.
İşte sana ödlele bir böcek,
diye tıslar kör kurbağa.
Hiç şarkı söylemez misin sen?
Söylemem der salyangoz.Ya dua?
Hiç mi hiç öğrenmedim.
İnanmaz mısın sonsuz yaşama peki?
O da nedir ki?

O, en duru
suda yaşamaktır hep,
yakınında çiçeklenmiş kıyının
ve bol yemli bir otlanın
Ben küçükken, zavallı
ninem demişti bir gün,
ölünce gidermişim
en yüksek dallardaki
en körpe yapraklara.

Ne zındıkmiş şu ninen de.
İşin aslını bizlerden dinle.
İnanacaksın doğruluğuna,
der kurbağa kızarak.

Yolu görmek niye?
diye inler salyangoz.Evet inanıyorum
vaaz ettiğiniz o sonsuz yaşama...
Kurbağalar,
pek dalgın, çekilirler,
salyangoz da yiter gider
ormanda ürkek ürkek,

Dilenci kurbağalar
put gibi kalalalılırlar.
İçlerinden biri sorar:

İnanır mısın sen sonsuz yaşama?
Ben...hayır der üzgün üzgün
yaralı ve kör kurbağa.

Niçin attık ortaya bu lafı, hı,
salyangoza inandırmamacasına?
Çünkü... Ne bileyim, niçin,
der kurbağa.
Kıvanç doluyum
duydukları inançla
seslenirken çocuklarım
ark içinden tanrı'ya...

Geri döner
zavallı salyangoz.Yolda
efil efil bir sessizlik
fişkırır kavaklardan.
Bir de bakar sokulmakta
bir öbek kırmızı karınca.
Giderler karışık kuruşuk
sürükleyerek aralarında
duyargaları kopuk
başka bir karıncayı.
Salyangoz haykırır:
Karıncalarım, az durun,
nedir bu ettiğiniz
kendi yoldaşınıza?
Olanı deyiverin bana,
Sen, anlat bakayım, küçük.

Ahı gitmiş vahı kalmış karınca
başlar üzgün üzgün:
Yıldızları gördüm ben.
Yıldızlar da neymiş? der
karıncalar usulca.

Salyangoz da düşünceli,
sorar: Ne yıldızları?
Evet, der karınca tekrardan,
gördüm yıldızları.
Tırmandım da en yüksek
ağaca karanlıkta
Gördüm binlerce gözü
şu kararın dünyamda.
Salyangoz sorar;
Anladım da, ne yıldızları?
Onları söylüyorum, başımızın üstünde
taşıdığımız ışıkları.
Biz görmeyiz ama,
der karıncalar devamla...
Bense bir otları görürüm sereserpe,
der salyangoz da.

Duyargalar sallayıp
çağırır karıncalar:
Öldüreceğiz seni,
tenbelsin, baştan çıkmışsın sen,
görevin çalışmakken,

Yıldızları gördüm ben,
der yaralı karınca.
Salyangoz kestirip atar:
Bırakın şunu gitsin,
işinize bakın siz.
baksanıza şimdiden
çıkta çıkıyor canı.

Derken bir arı geçer
yumuşacık havadan.
Can çekişen karınca
dem alır sonsuz akşamdan.
Götürmeğe geliyor
beni bir yıldıza, der.

Görünce üldüğünü,
kaçırır öbürleri.

İçini çeke çeke
karmakarışık zihinle
alır başını gider salyangoz;
dert olmuştur içine
sonsuzluk meselesi.
Yok, diye sızlanır, bu yoldan nihayeti
Yıldızlara varılır m'ola
buralardan kalkınca.
Ne desem, bu yavaşlık belası
engel olur varmama.
Boş şimdi düşünmek bunları.

Her şey sis içindeydi,
ölgün güneş ve bulut.
Çağırırdı kliseye
uzak çanlar herkesi.
Ve patikanın bilge
efendisi salyangoz,
kafası karmakarışık, dinelmiş
seyrederdi çevreyi.

Frederico Garcia Lorca

Süsme Ve Ölüm

Saat beşte akşamlayın
Tam saat beşte akşamlayın
Ak çarşaf lar getirdi çocuk
Saat beşte akşamlayın
Hazırdı bir sepet kireç
Saat beşte akşamlayın
Kalanı ölüm.Yalnız ölüm.
Saat beşte akşamlayın
Rüzgar savurdu pamukları
Saat beşte akşamlayın
Kristal, nikel serpti oksit.
Saat beşte akşamlayın
Kumru parsla savaşıır şimdi
Saat beşte akşamlayın
Bir kalça, bir ıssız boynuz
Saat beşte akşamlayın
Sessler başladı, uğultular
Saat beşte akşamlayın
Duman, arsenik çanları
Saat beşte akşamlayın
Sessiz insanlar köşelerde
Saat beşte akşamlayın
Yalnız boğanın yüreği şendi
Saat beşte akşamlayın
Geliyor kar teri işte
Saat beşte akşamlayın
Tentürdiyot kokusu alanda
Saat beşte akşamlayın
Ölüm yaraya yumurtasını koydu
Saat beşte akşamlayın
Akşamlayın saat beşte
Tam saat beşte akşamlayın

Tekerlekli bir tabut yatağı
Saat beşte akşamlayın
Kemikler, flütler kulağında
Saat beşte akşamlayın
Boğa böğürdü alnına doğru
Saat beşte akşamlayın
Can çekişmeyle ışılar oda
Saat beşte akşamlayın
Kangren yaklaştı uzaktan
Saat beşte akşamlayın
Zambak bir boru yeşil kasığında
Saat beşte akşamlayın
Güneş gibi yanar yaraları
Saat beşte akşamlayın
Pencereleri kırıyor kalabalık
Saat beşte akşamlayın
Ah! New korkunç saat beşi akşamın!
Saat beşti bütün saatlerde!

Akşamın gölgelerinde saat bešti!

Not: (Ignazio Sanchez Mejia için Ağıt'ın 1
.Bölümüdür.
Daha önce gruba gönderdiğimiz 'Giden Can' ise
Said Maden'in çevirisi ile bu Ağıt'ın 4.şiiiydi.)

Federico Garcia Lorca
Çeviri: Sabri ALTINEL
Yayıncı: KİBELE

Frederico Garcia Lorca

Umarsız Aşka Gazel

Gelmek istemiyor gece
Ne sen gelebiliyorsun o yüzden
Ne de ben gidebiliyorum.
Ama ben gideceğim.
Akrepten bir güneş şakağımı yesede.
Ama sen geleceksin.
Dilin tuzlu yağmurlarca yakılmış.

Gelmek istemiyor gün.
Ne sen gelebiliyorsun o yüzden.
Ne de ben gidebiliyorum.
Ama ben gideceğim.
Kurbagalara atarak ağızımda çiğnediğim karanfili.
Ama sen geleceksin.
Çamurlu lağımından karanlığın.

Gelmek istemiyor.
Ne gün,
Ne gece.
Ölebiliriz o yüzden.
Ben senin uğruna.
Sen de benim..

Frederico Garcia Lorca